Türkiye’de Ya?ayan Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkiye’de Ya?ayan Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31980

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkiye'de Ya?ayan Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i (TYSYTÖ), 2018 y?l?nda Çal??kan Sar? ve Yalç?nkaya-Alkar taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in temel amac?, 2011 y?l?ndan sonra Türkiye'ye yo?un göç eden Türkiye'deki Suriyeliler hakk?ndaki mevcut genel kamuoyunun **tutumlar?n?** sistematik olarak ölçmek ve de?erlendirmektir. Ölçek, özellikle sosyal mesafe, tehdit alg?s? ve kültürel kabul gibi çok boyutlu tutum bile?enlerini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu araç, hem akademik ara?t?rmalara hem de göç politikalar?n? belirleyen karar vericilere güvenilir ve geçerli veriler sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek geli?tirme süreci, güncel psikometrik standartlara uygun olarak yürütülmü? olup, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda ortaya ç?kan sosyal ve siyasi dinamiklere özgü tutumlar? yakalama yetene?i vurgulanm??t?r. Ölçek, özellikle **göç** ve entegrasyon süreçlerinin toplumsal kabul üzerindeki etkilerini anlamak isteyen ara?t?rmac?lar için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Suriyeliler, Göç, Türkiye, Ölçek Geli?tirme, Sosyal Mesafe, Kabul, Yabanc? Dü?manl???.

Yazarlar

Arzu Çal??kan Sar?, Özlem Yalç?nkaya-Alkar

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkiye Cumhuriyeti vatanda?lar?n?n, geçici koruma statüsü alt?nda veya di?er yollarla Türkiye'de ikamet eden Suriye uyruklu bireylere yönelik geli?tirdikleri bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri, yani **tutumlar?**, bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu ölçek, Türk toplumunun Suriyelilere yönelik alg?lar?n?, kabul düzeylerini ve entegrasyon potansiyellerini belirlemeye yard?mc? olmak amac?yla ölçek geli?tirme yöntemleri kullan?larak olu?turulmu?tur.

Ölçek, zaman içinde tutumlardaki de?i?imleri izleme ve farkl? sosyo-demografik gruplar aras?ndaki tutum farkl?l?klar?n? inceleme imkan? sunarak, **göç ara?t?rmalar?** alan?nda önemli bir bo?lu?u doldurmay? amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, uyum politikalar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve potansiyel toplumsal gerilim alanlar?n? tespit etmek için kullan?labilir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

TYSYTÖ, çok boyutlu bir **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutumlar, genellikle üç temel bile?en üzerinden incelenir: bili?sel (inançlar ve dü?ünceler), duyu?sal (duygular ve hisler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri). Bu ölçek, Suriyelilere yönelik alg?lanan ekonomik, kültürel ve güvenlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

tehditlerinin yan? s?ra, sosyal kabul ve entegrasyon isteklili?ini de kapsayan alt boyutlar? içerecek ?ekilde tasarlanm??t?r.

Ölçek, muhtemelen, Suriyelilerin Türkiye'deki varl???na ili?kin alg?lanan **fayda ve maliyetler** gibi kar??t kutuplu de?erlendirmeleri yakalamay? hedeflemektedir. Bu yap?, sosyo-politik psikolojideki ?rkç?l?k, yabanc? dü?manl??? ve sosyal kimlik teorileri ba?lam?nda incelenen temel kavramlarla örtü?mektedir.

Geçerlik

Çal??kan Sar? ve Yalç?nkaya-Alkar (2018) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini sa?lamak amac?yla gerekli psikometrik analizler uygulanm??t?r. Yap? geçerli?i için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda ayr?ca, benzer yap?y? ölçen di?er ölçeklerle (örne?in, sosyal mesafe ölçekleri veya genel yabanc? dü?manl??? ölçekleri) korelasyon yoluyla **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** kan?tlar? da sunulmu? olabilir. Orijinal metadatan?n detayl? geçerlik sonuçlar?n? içermemesi nedeniyle, detayl? istatistiksel de?erler burada sunulamamaktad?r; ancak geli?tirme çal??mas?n?n bu standartlar? kar??lad??? varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, maddelerin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Tipik olarak, bu tür ölçeklerde güvenirlik tahmini için **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? kullan?lmaktad?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçek geli?tirme makalesinde, TYSYTÖ'nün alt boyutlar?n?n ve toplam puan?n?n kabul edilebilir düzeyde güvenirlik katsay?lar?na sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçe?in farkl? uygulamalarda istikrarl? sonuçlar verebilece?ine i?aret eder. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in zaman içinde tutarl?l???n? (test-tekrar test güvenirli?i) da incelemi? olabilir. Orijinal metadatan?n bu bilgileri içermemesi nedeniyle, spesifik güvenirlik katsay?lar? mevcut de?ildir.

Faktör Analizi

Türkiye'de Ya?ayan Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i'nin yap?sal boyutlar?n? belirlemek için **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Ara?t?rmac?lar, ba?lang?çta geni? bir madde havuzu olu?turmu? ve bu havuzu istatistiksel olarak indirgeyerek ölçe?in nihai alt boyutlar?n? ortaya ç?karm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?lan Faktör Analizi (AFA ve DFA), ölçe?in teorik olarak öngörülen tutum boyutlar?n? (örne?in, ekonomik tehdit, kültürel tehdit, sosyal entegrasyon isteklili?i) ampirik olarak do?rulad???n? göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? destekleyerek, kullan?c?lar?n sadece genel bir tutum puan? de?il, ayn? zamanda tutumun farkl? bile?enlerine dair de bilgi edinmesini sa?lam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme amaçl?, öz bildirimli, Likert tipi tutum ölçe?i.

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?lm??t?r (örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Türkiye Cumhuriyeti vatanda?lar?.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Örneklem genellikle üniversite ö?rencileri veya genel nüfus örneklemi olabilir).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas? için kullan?lan örneklem, Türkiye'deki Suriyelilerin yo?un olarak ya?ad??? bölgelerden toplanm?? olabilir, ancak kesin örneklem detaylar? orijinal makalede yer almaktad?r.

Test Metodolojisi: Veriler yüz yüze veya çevrimiçi anket yöntemleriyle toplanm??t?r. Psikometrik analizler, yap?sal e?itlik modellemesi (SEM) dahil olmak üzere ileri düzey istatistiksel tekniklerle desteklenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Mülteci, Geçici Koruma, Sosyal Psikoloji, Tutum Ölçümü, Psikometrik Özellikler, Göç Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: arzu.caliskan@goc.gov.tr (Sorumlu Yazar Arzu Çal??kan Sar?).

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir (Ancak, Sorumlu Yazar?n e-posta adresi Göç ?daresi Ba?kanl???'na ba?l? bir kurumu i?aret etmektedir).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Kullan?m ücreti bilgisi orijinal metadatalarda belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: Ölçek, 2018 y?l?nda yay?mlanan makale ile geli?tirilmi?tir.

PDF Kayna??: Ölçe?in tam makalesine ve maddelerine ili?kin orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir.

turkiyede-yasayan-suriyelilere-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Çal??kan Sar?, A., & Yalç?nkaya-Alkar, Ö. (2018). The attitudes towards Syrians living in Turkey: A scale development, *Göç Ara?t?rmalar? Dergisi (The Journal of Migration Studies),4*(2), 10-36.

Türkiye'de Ya?ayan Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak metin içerisinde yer almamaktad?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM